

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általatok a katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt., félévre 2 frt. 50 kr.,
negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr.
Előfizethetni a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál.

Felelős szerkesztő:
Németh Ödön.

Megjelenik hetenkint 2-szer: szerdán este és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, Szent-István-tér 1. sz.
Hirdetések helyenként 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr.

Finom eszközök.

(c. y.) Pártunk vezérférfiai nem állítván Székesfejérvárott jelöltet, passivitással nézzük a politikai ellenfelek küzdelmeit; szinte rosszul esik a dolce far niente, hiszen a lapnak élete a mozgalmakért értékűk szerint mérlegelni. Küzdenek a honatyaságért s mi nem tehetünk mást, mint ölbetett kezekkel nézni, miként használja fel egy párt az eszközöket, melyek legfeljebb kortesfogásoknak illenek be, de nem tisztességes eszközöknek az ellenfél kapacitására.

Bajnak kell lenni ott, ahol megszűnik a higgadság, a hol többé nem az érvekkel harcolnak, mint tisztességes ellenfélhez illik, hanem gyanúsításokkal, személyes támadásokkal. Pedig aki személyeskedik, annak soha sincs igaza, az elv nagyon hitvány lehet, mely így akar és így tud csak győzni!!

Mi teljes objektivitással, sine ira et studio mondjuk itt el ezt, mert most ismételen kijelentjük azt, hogy mi néppártiak semmiféle szolidaritást nem vállalunk a velünk ellenkező közjogi alapon álló párttal, fentartjuk lapunknak megingathatatlan és megváltozhatatlan álláspontját, mely a passivitás terére lép a liberális és függetlenségi párt mérközésénél.

Vegye ezt tudomásul igen tisztelt lap tárunk a „Sz. V.“ s Kalocsay Alán iránti viszonyunkat, mely közte és a „Fejérmegyei Napló“

között fenáll. Annál is inkább tegye ezt, mert tisztán akarunk állni mindenki előtt, s mindkettőnk részéről ki van zárva az, hogy csak látszólag is megcsaljunk másokat. Egyikről ft. Kalocsay Alán ur multja kezeskedik, a másokról lapunk eddigi magatartása.

Biztosítunk róla mindenkit, hogy a függetlenségi párttal felvettük volna a harcot, ha a néppárt itt Székesfejérvárott kibontotta volna zászlóját, nem tekintve az egyént, lett légyen az lapunkkal bármily viszonyban. Még azt is megjegyezhetjük, miszerint lehetett valaki lapfelügyelő bizottsági tag anélkül, hogy annak irányára befolyjon, ez a bizottság csak az anyagi kérdésben tárgyalt.

Mi csak az egyént vesszük védelembe, sem az elvet, sem a pártot. A jelölt ur jelleme vonatott kétségbe, akit egész város a legmélyebb tisztelettel és rokonszenvvel vesz körül, ez árt az ügynek, melynek érdekében teszik és a cikkíró ur intelligentiájának rovására fogja felírni a közvélemény.

Ne ilyen eszközökkel uraim! Nem férfiuhoz illő az ilyen és gyanussá teszi még a legjobb szándékot is. Ha üdvös az, mit önk hirdetnek, mire való az ilyen kortesfogás? ha veszett ügyük van, hajtsák meg tisztelettel zászlójukat az ellenfél előtt! Mindkét részről elítéljük a visszaéléseket, a nál is inkább lehetünk szigorub bírái az önk harczá-

nak, mert pártunknak sem mi köze hozzá!!

Ami után mi sóhajtózunk, amit mi kívánunk, sem a liberális párt, sem a függetlenségi párt nem fogja megadni, vagy kieszközölni. Bajainkat azok fogják orvosolni, az a párt fogja illetékes helyre juttatni panaszainkat, mely egyedül írja zászlajára a vallás védelmét, a nép jogait! Eljen a néppárt!!

— Kortesküldő tanfelügyelő. A mostani választás történetéhez tartozik az a levél, a melyet Hajnóczy dr. löcsei kir. tanfelügyelő intézett a megye tanítóhoz. Mert a mióta csak világ a világ, soha az meg nem történt még, hogy a nagyságos kir. tanfelügyelő ur a fálusi tanítót imigy titulálja: kartárs ur, méltóztassék!... Ez a jövő század zenéje volt idáig. A löcsei tanfelügyelő uré az érdem, hogy megelőzte korát. A kérdéses levél különben imigy hangzik: „Tisztelt kartárs ur! A löcsei választókerület szabadelvű pártja országgyűlési képviselőjeül Engelmayer Józsefet, a löcsei kir. törvényeszkék elnökét jelölte ki. — Nekünk népoktatónak, lehetetlen most elfelednünk, hogy a népnevelésnek mai, jó jövővel kecsesgető állapotát a szabadelvű párt alkotta meg, lehetetlen be nem látnunk, hogy a szabadelvű párt helyzetünkön folytonosan javítani törekszik. A kivított sikereket s a még többel biztató jóindulatot nem szabad kockáztatnunk, azért nem is csatlakozhatunk más párthoz, csak a szabadelvűhöz. S annál inkább a szabadelvű párttal kell tartanunk, mert minden a mi most hazánk és nemzetünk javára szolgál, e párt zászlajára van fölírva. Teljes bizalommal kérem tisztelt Kartárs urat, hogy a szabadelvű párt jelöltjének gyozelmét saját szavazatával s

Előre vágytam ...

Irta: Bészid István

Előre vágytam, a midőn az élet
Szent küszöbét először léptem át.
S élembe tárult, mit ábrándos szívem
Oly hön megálmodott: a nagy világ.
... Mily szép is volt, ah, minden, minden akkor!
Hogy égett tüztől ifju kebelem,
S hajh, mégis mily üresnek láttam aztán ...
Mennyit csalódtam, édes Istenem!
Ó, hogy kívántam akkor szállni ... szállni
Az ifju vágyak büszke szárnyain,
Ó, mennyi mézzel, mennyi szép virággal
Voltak vegyítve csalfa álmaim!
A rózsátón a tövist nem is láttam:
Mosolygva nyult feléje két kezem,
S mily kínos köny tóltult szemembe aztán ...
Mennyit csalódtam, édes Istenem!
Mennyit csalódtam?! Ki mondhatná meg azt?
És mégis újra, s újra itt vagyok,
S török előre, fel a fényes cseélhoz,
Mit ifju szívem hön megálmodott.
S bár szívemnek merészek álmai,
Azért az mégis csak való leszen:
Csalódva, s küzdve bajjal-kinnal, bizton
Elérem azt, én édes Istenem!

A csedelényi park.

Irta: Vaszary Gábor.

— A „Fejérmegyei Napló“ eredeti tárczája. —

Vén park volt az a csedelényi park. Maguktól kidőlt korhadt fák, vihártól kidöntött szárgyűrűs törzsek, az utakon nőtt fü mutatták, hogy az emberek rég levettek róla kezüket. Az elszáradt sárga fák levelek már egy emberélet óta hullanak a kaeskarings utakra, melyeket nem tisztogat, nem homokoz senki. — Régen volt az is, mikor az utolsó sárga homokszemet sepepte le rólok a szél.

Átok feküdt a vén parkon: itt lötte magát agyon a csedelényi uraság, régen, 60 évvel azelőtt.

Nem is járt oda senki, csak én tudtam, hogy hol lehet legkönnyebben átmászni a tüskekerítésen, csak én jártam el gyakran a kis tóhoz, mely ott ringatta magát a bánatos vén park közepében. Ó rá nem ragadt a pusztuló park bánatából semmi, ott vígan eszegettek a madarak, s ha azok alkonyatkor elhalgattak, vígan kezdtek éneklükre a mezei tücskök s az öszkék.

Olyan egyszerű kis tó volt, szép zöld fűszőnyeggel kerítve. Senki sem látott oda a nagy világból, mert köröskörül orgonabokrok szegélyezték, míg onnan már messziről lehetett látni, ha valaki jött a parkba.

Nyáron nem volt más dolga, mint ringatni két vén csónakot, hallgatni az orgonabokrok

közt fészkelő madarak énekét, nézegetni az ég csillagait és susogni a habok szelid, ábrándos nyelvéen. Télen meghallgatni s a meleg hótakaró alatt álmodni a közeledő tavaszról, vig madarakról, szebb dalokról.

Ugy szerettem én e kis tavat. Ha megjött a tavasz, engem ringatott először a vén csónakokban; ha lehullott a levél s aludni ment a természet, az én korcsolyám zörgött először végig szép sima hátán. Ha bánatom volt, ott sirtam ki magamat pipacsvirágos partján, a magas fűben; s ha öröömöm volt, odavitétem azt is.

A csedelényi grófi családé volt a kastély és a park is. Sokszor beszélt rólok az öreg tisztartó, hogy ő is fiatal ember volt, mikor utoljára itt jártak 60 évvel ezelőtt: azóta nem voltak itt, talán nem is jönnek vissza soha.

És én úgy örültem annak, hogy nem jönnek vissza, hogy enyém marad a tó, szabad lesz mindig látnom, szabad lesz mindig ábrándozni hanyattfekve a vén csónakokban.

Egyszer aztán nagyon hideg tél jött, olyan tisztán emlékszem rá még most is. Ott korcsolyáztam akkor is a tavon. Csendes volt minden; csak néha-néha hallatszott oda a park megettől országúton járó szánók csengettüinek szava, gyengén, mintha épből jöttek volna hangjuk, mintha álomban hallottam volna őket.

Ne mondja senki, hogy nincs előzet; a bánat előre elküldi sejtelmét szívünkbe. Olyan nehezen tudtam elválni tőle akkor este. Az alkony már rég leszállott a vén parkra. az or-

Mai lapunk 8 oldal.

községek választói szavazatának megnyerésével, vagy legalább semlegességre térítésével, előreszíttem méltóságosk. Csurgó és határos közreműködését remélve, s párunk ottani állásáról szíves és kimerítő értesítéseit október 23-ig kérve, meleg üdvözléssel maradtok Lőcsén. 1896. október 20. tisztelő kartársra Hajnóczy R. József dr. — Ej! hogy ez a tanfelügyelő ur megelégedezik arról, hogy októberben már nem tart az iskolai szünet.

Választási mozgalmak a megyében.

Esterházy Miklós Móricz gróf utja.

Valóságos diadalmenetben megy a néppárt vezérfeje, Eszterházy Miklós Móricz gr., hogy programbeszédét megtartsa. Különösen szerdán, e hó 21-én Duna-Adonyban a fogadtatás oly fényes volt, hogy elmondhatjuk, miszerint páratlanul áll a képviselőválasztások történetében. A gróf programbeszéde oly hatást keltett, hogy a nép örömkifejezésének leírására képtelen a toll.

Az Adonyban tartott fényes fogadtatás s a programbeszéd elmondása után gr. Eszterházy Miklós Móricz Ráczalmásra ment Zichy Nándor gr. és Németh Ödön, lapunk felelős szerkesztője kíséretében. Ráczalmás község határában, a község plebánosa: Pödör István, Barcza Gábor ny. törv. bíró, és hatalmas bandérium várta a nemeslelkű képviselőjelöltet, ki a rövid üdvözlő szavak elmondása után zeneszó s a nép örömmujongása mellett, koszorús-lányoktól környezve ment be a községbe, hol a központi vendéglő udvarán egy hatalmas, részleteiben is gazdag beszédet mondott. Beszédében a kvótáról is beszélt, népies hasonlatot téve, mely általános hatást keltett.

Beszélt még a néphez Zichy Nándor gróf is, megmagyarozván, hogy mily meddő és érthetetlen a közjogi vitatkozás. Felemeltte ugyanis, hogy milyen nevetséges a közjogi ellenzék harca, a mely mindig a közjogi kérdések körül forog.

Zichy Nándor gróf eme beszéde óriási hatást keltett s a nép sokáig kacagott a frapans hasonlaton, melyet arra tett.

A beszédek végeztével a képviselő-jelöltnek egy hajdan gyönyörű virág-bokrétát nyújtott át, mely után elindultak a szízes bandérium kíséretében a további körútra.

A menet már közeledett Dunapenteléhez,

mikor egyszer csak az akácok mögül deli legények bukkantak és lovakon, melyek színes szallagokkal voltak felcizrázva. Dunapentéle bandériuma volt ez.

Ettől kezdve a menet már zeneszó, a mozsarak durrogása s a nép határtalan lelkesedése kísért vonult a faluba. A grófok útján a községben mindenfelé virágokat szórtak, s midőn Esterházy beszélni kezdett, csak ámulva hallgatták a gyujtó szónoklatot, a melyben Nagy Gyula képviselője alatt sohasem gyönyörködhetek s végül pedig az éljenzés oly hatalmas volt, hogy a közelben durrogó mozsárak hangjai is alig voltak hallhatók.

Duna-Penteléről Kis-Apostagra mentek, hol a község választói a községhez előtt várták az érkezőket, kiket a duna-földvári ferenczrendi háznak gardiánja üdvözölt. A programbeszédet a nép nagy figyelemmel s szakadatlan lelkesedéssel hallgatta végig. A beszéd végeztével Esterházy Miklós Móricz gróf kíséretével együtt Baracson át Előszállásra mentek, hol éjszakára a zircziek kastélyába szálltak meg.

Herczegfalva, október 22.

A ráczalmási választókerület néppárti képviselőjelölt Gróf Eszterházy Miklós Móricz f. hó 22-én reggel 8 óra után szerencsétlenül Herczegfalva község választó polgárait. Lovas bandériumokkal s zászlós fogatokkal vonultak ki elé a község határába, hol Schveighard Jakab szép szavakkal üdvözölte a leendő képviselő urat! Lelkes éljenzés közt robogott be fogata a községhez udvarába, kísérvé a nép sokaságától! Itt Gebaur Izor római katolikus lelkész fogadta a választó polgárok élén s magyar viseletű nemzeti színű ruhába öltözött kis lányka egy háromszínű rózsacsokrot nyújtott át szeretett gróf urnak, kit csokorjáért a homlokán a tisztelet csokjával illett. Megható jelenet volt, melyre a nép lelkes éljenzése tört ki s éllette a képviselőjelölttel érkezt Gróf Zichy Nándor kegyelmes urat is! Ezután egy óráig tartó programbeszéde kezdett, melyet a legnagyobb figyelemmel hallgatott mind az ő pártja, mind pedig az ellenzék. Említésre méltó, hogy egy Nagy Gyula párti Edl Ignác főkortes a képviselőjelölt elé állott s nagyon megköszönte neki szép beszédét, mely oda irányult, hogy igyekezni fog az elnyomott nép sorsán segíteni! Utánna Gróf Zichy Nándor is tartott rövid beszédet s 10 óra után a nép éljenzése s kísérete közt hagyta el falunkat.

kélett, fehérlett zuzmarás ágaik között az én kedves tavam.

Szinte szaladtam feléje, de a mint az orgonabokrok körén átléptem, gyökeret vert a lábam — — — ott korcsolyázott valaki az én tavamon: egy kis szőke, halvány arcú leány. Nem ijedt meg tőlem, csak nézett rám hosszan kérdőleg sötét szemével. Hogy mit dadogtam neki magam sem tudom, de mire az alkony eljött, már ott állt mellettem a felfordított vén csónakon, s vállamra hajtva szőke kis fejét, hallgatta a bűvös-bájos mesét, melyet a nagyvárosi kis leánynak a falusi tavaszról, a virágos tópartról s a pelyhes kis madarakról mondtam.

Olyan hamar jó barátok lettünk, — — — olyan hamar megszerettük egymást.

Mikor elváltunk, nem mondtuk, hogy jöjjünk ide máskor is, de azért elmentünk mindig, minden alkony ott talált bennünket összebújva a vén csónak hátán, beszélgetve a jövőről; mit tudtunk mi akkor bánatról, halálról lemondásról.

Egy-szer szép világos alkonyatkor nagyon sokáig beszélgettünk, észre sem véve, hogy az idő már jó későre jár. A hold, a csillagok sugárzó zónb borították a parkot; minden olyan szép, olyan csendes volt; csak a szívünk dobogott erősen — — — ez volt az egyedüli zaj, mely a sötétül park csendjét lassu dobogásával zavarta.

Csak akkor döbentünk meg, midőn egy fekete ruhás alak állott meg előttünk. A grófnő volt, Alicez anyja.

Tiltólag emelte felém reszkető kezét, míg a másikkal leánya karját fogta meg.

Bodajk.

Mult számunkban már megírtuk ama lelkes fogadtatást, melyben Szentiványi Károly a bodajki kerület képviselőjelöltje részesült addig-ugyanban.

Csurgó község volt az első, melyben a jelölt választói előtt beszélt. Lovasbandérium kísérte a községbe, hol a fogadtatás óriási lelkesedéssel történt. A beszédjét Csurgó összes lakossága hallgatta végig valláskülönbőség nélkül, mely bizonyít a mellett, hogy nem csak a katolikusok hívei a néppártnak, hanem más vallásnak is, akik nem hagyják maguknak bebeszélni, hogy a néppárt az ő vallásuk ellen tör. A beszédet zugó éljenzések kísérték. Az egy óráig tartó beszéd után a nép zugó éljenzése mellett indult vissza Bodáikra a lovasbandérium kíséretében Szentiványi.

Bodajkon d. u. 1 óra tájban ért, mikor a programbeszéde megtartásához kezdett, melyet saját hívei kitörő éljenzéssel fogadtak.

Csókába d. u. 3 órakor ért, melynek választói egytől egyig lelkes néppártiak. E feletti dühében a község jéggyőze nem akarta a községvezetőnek a tájait kinyitattani. A lakosság most még dühösebb a kormány pártára. A nép a beszédet lelkes éljenzéssel fogadta s hűségű ígéretet tett, hogy a falu egy kormány párti választót sem ad — a jegyzőnk kivül.

Szörénen 5 órakor tartotta beszédjét a jelölt. Az egész község szintén néppárti, még pedig olyan becsületes, hogy onnan még 1000 forintért sem csip el egyet a kormány párt.

Isztimér községből számos tagu bizottság jött Szentiványhoz, hogy őket se hagyja ki, mert ők is lelkesednek a szent ügyért. Szentiványi megígérte, hogy csütörtökön el fog menni Isztimérre, mely napokon még beszédet tart Balinkán, Gut-Tamási és Inota községekben, melyekben még a zsidók is néppártiak. Keresztur és Moha községek küldöttégek hétfőn megjelent Szentiványi előtt s tanuk előtt jelentették ki, hogy ők a néppárt jelöltjére szavaznak, vagy pedig tartózkodnak a szavazástól, de a kormány párt a községekben nem fog kapni még 10 szavazatot sem.

Ugy beszélnek, hogy Moór dönt a választásnál. Ha ez úgy van, akkor már feltétlenül megnyerte a kerületet Szentiványi. Kedden tartotta meg ott a beszédjét a jelölt. Bodáikról reggel 9 óra tájban indultak el hosszú kocsiros és bandérium kíséretében. Moórra 3/4 10 órakor érték oda. A község határában a szavazó pol-

Oly végtelen gyűlölet sugárzott reám szegzett szeméből, hogy megboroztam.

„Ki ez a gazember ott melletted?”

„Anyám, ne bántsd — és anyja elé tartá fehér kis kezét — én szeretem őt! Szemeiben megcsillant a köny s arcját kezébe tetemve zokogott.

A tiltó kéz lehanyatlott — — —

Mindig messzebből hallatszott a hó ropogása lépteim alatt. Elmentek, magamra hagytak bánatommal.

A kis tavat, az orgona-bokrokat ünnepélyesen csend ölelte át, mit csak én zavartam meg, ki a csónakra borulva sirtam keservesen. A millió csillag meg ott a park felett csak szórta szakadatlanul ragyogó sugarait a csendes park hóesett ágaira, a vén csónakokra s a rajtok zokogó fiura — — — én reám.

*

Azt mondta jó anyám, hogy feledjem el Alicezet. En egy szerettem szegény jó anyámat is — feledni akartam.

Napokig kinn áltam az erdőn fagyban, hősésem vállamon a puskával; hallgattam az erdő titokzatos zaját, mit a harkályok kopogása s a csörtető őzek lábai alatt töredező ágak recsegése okoz; imádkoztam is, ha oda-tévedt az erdőbe távoli faluk síró haragszáva, de feledni nem tudtam megtanulni.

Dezember 10-ike volt.

Soha sebb alkonyatot nem láttam. A tiszta égbolton lenyugvó nap vörös fényt szórt az égbe és földre; a komor havvas kérgű fák álmodozva nyújtották ágaikat a hideg levegőbe az ég felé, mintha imádkozni akartak volna.

gárok kocsiikkal és zászlókkal fogadták őt. A 10 órai mise után Dallman bakonysárkányi plebánus mutatta be a jelöltet a népek német nyelven, majd a jelölt tartott szép beszédet magyar nyelven, melyet Dallman magyarázott némétül a népeknek. A beszédet szünni nem akaró éljenzésekkel kísérte a nép.

Délután Szentiványi Ondódon és Bakony-Sárkányban beszélt, mely községek szintén lelkes néppárti szavazókkal bírnak.

Szentiványi ellenjelöltje báró Fiáth Miklós főispán, a ki bármily eszközökhöz forduljon is, biztos bukásnak néz elébe.

Isztimérről a következőket írják ugyan-csak a bodaiki kerület néppárti jelöltjének kör-utjáról.

Isztimér, okt. 23.

Szentiványi Károly a bodajki kerület néppárti képviselőjelöltjének diadalutja.

Hiába mondja a bodajki kerület kormány-párti képviselőjelöltjének Fejérmegye híres főispánjának papfaló a függetlenségi elvből kormánypartivá lett „Sz. és V.” laposkája, hogy jobb volna „a jelentéktelen paposkának“ t. i. Szentiványinak hívói lelküdvével s nem pedig a politikával is foglalkoznia, hiába a rendkívüli kiadásoknak még a kisebb falvakba is mint Balinka tuzatszámra való küldése, melyben a bodajki mandátumról firkálnak, Szentiványi jelöltje páni félelmet okoz a méltóságos főispánból nagyságos képviselőjelöltté lett archiliberális úr táborában.

Szentiványi győzni fog. Módról 20-án délután Ondódra ment s nagy hatás között tartotta meg programbeszédét. Ondóról Bakony-sárkányig már szebb fogadtatás anélkül nem is kell. Banderium, zeneszó, hosszú kocsisor lengi lobogókkal a nagy néptömeg szünni nem akaró éljenzéssel a legszebb kilátásra jogosított egy jelöltet.

Okt. 22-én Balinkára ment Szentiványi. A halunkaiak minthogy közel vannak a jelölt lakásához mindnyájan eléje mentek Bodajkra.

Balinkáról daczára a zuhogó zápornak az isztiméri fogadtatás nagyon szépen sikerült. Mire beértek a faluba ismét ragyogott a nap, mosolygott az ég, durrugott a mozsár ágyú, éljenzett a nép. A programbeszéd hatása a nép arczáról volt leolvasható. — Ily előzmények után mondhatja a főbíró ur, hogy a néppárttal szemben csak a mi gyöngéden szeretett főispán urunk győzhet. A főispán ur még oly herkulesi dalaiás alakja sem fogja bevilágítani

A faluban kigyulladtak a házak ablakai; levettem kalapomat: imádságra harangoztak, imádkozva ballagtam haza.

Akaratlanul megálltam a kastély előtt, felnéztem az ablakokra: csendes, sötét volt minden...

Édes anyám már várt a kapuban, szótlán megcsókolt, megélt bosszan, némán — s egy könyöcsépet éreztem legördülni a kezemre.

Fölnéztem könnyes szemembe; oly végtelen fájdalommal tekintett reám, úgy remegett a keze az enyémben, mikor kimondta azt a pár szót: Alice agyonlötte magát.

Szótlán mentem be az anyám zokogva vigasztalt, édes fiam, majd megsegít az Isten.

Vége volt tehát mindennek. Másnap szakadatlanul hordták a meleg-házból a virágokat a ravatalhoz.

Az öreg grófnő egész nap ott ült a halottas szobában egy karos-székben, ölbe bocsátva imára összekulcsolt kezét s kétségbejött szomorúsággal bámulta a perczegő viaszgyertyák világába — imádkozott egyetlen gyermekéért.

Elmentem én is első és utolsó kis barátom ravatalához. Lassan, nesztelenül léptem be s megálltam mozdulatlanul a kis halott előtt, elmerengve azon a halvány, kis fön, melyből kiköltözött a gondolat, elrepült a lélek. — Vajjon, mi volt az utolsó gondolata?

A viaszgyertyák lassan perczegtek a ravatal körül, a virágok lassan rezgették leveleiket, mintha az ő sejtjeiket is átjárta volna a bánat, mely könnyeikben csillogott.

villany-világítás helyett Isztimér sötét utcáit, mint a nevezett laposka nem rég írta. A liberális táborban kapkodnak fűző-fához, itatnak, etetnek, zászlókat boldog-boldogtalannak osztogatnak s papokat gyaláznak.

Br. Fiáth Miklós főispán kortesutjáról ugyancsak a bodaiki kerületben, a következőket írják lapunknak:

Kuti, okt. 23.

A főispán ur kudarca Guth-Tamásiban, Isztiméren s Kutiban.

Ma okt. 23. azt hisszük, csak még a kezdete a vereségek s megaláztatások sorozatának a kormánypart részéről. Volt ugyan itt is bänderium, s gyönyörködhattünk az üres kocsiak hosszu sorozatában s füleink majd megrepedtek a mozsár ágyúk durrugására, mind hiába, a lelkesedésnek még a legminimálisabb formája is hiányzott. Guth-Tamásiban egy kis nem várt közbeszólással találkozott a főispán ur. Az istiméri káplán ugyanis lerándult a fíliálba, hogy ugyan mi jóra oktatja a főispán ur a szegény tamásiakat. Bizony ott lehetett hallani, a szokásos phrásisokat, hogy az egyházpolitikai törvények a válásban semmi kárt sem tettek, hogy azzal még nem dől össze a vallás, ha a felek az anyakönyvet aláírják s dicsekedett a főispán ur jókatholikus voltával is.

Most jön a java. A főispán ur korteskedni akart a gyászvitézek nevével is, t. i. hogy egy Poór kanorok, Ribényi újpesti plebános is velök tartanak s így az ott levő káplán s a többi még a vallásukra állásukra adó papokat a nép előtt devauzálni. Erre a káplán közbeszólt, hisz azok judások. No meg csak ez kellett Neki rohant a főispán s ha lehetett volna, elnyelte volna, hogy micsoda egy Pór kanorok Judás? Igen volt a felelet. Erre még dühösebb lett s azt mondja, hogy mit beszélnek közbe az olyanok, akiknek még szavazati joguk sincsen. Majd később kezdi gyalázni a néppártot, hogy ilyen meg olyan, a mit már a zsidó lapok régen hoztak s a mi már százszor meg lett cáfolva, t. i. hogy a néppárt paktál a nemzetiségekkel. A káplán közbekiált, hogy ez nem igaz. Erre ismét neki ront a káplán. Itt még a 2 írt fuvardija bőkezűen megígérte a kiegyenlítését a választás napjáig függésbe tartó kormánypart kapott éljeneket. De nem így Isztiméren a hol összesen nem kicsinyítve sem nagyitva a dolgot, csak 2 gyöngő éljent kapott azon kijelentéseért, hogy a kisgazdák nyomorát ő is érzi, mert ő is hozzájuk

Lehajoltam a kaméliák közé, meg csókoltam a halovány összekulcsolt kis kezeket s letéptem egyet a virágok közül, melyekkel hintve volt fehér halotti ruhája, örök emlékeül első és utolsó szerelmemnek.

A mint hátra fordultam, az öreg grófnő állt előttem; a gyűlölet tüze kialudt szívéből, csak a bánat könnyűi égtek mind a két szemében. Engesztelőleg nyújtá felém reszkető karjait:

— Bocsásson meg!

Megcsókoltam a kezét. Zokogni kezdett, odaborult a koporsóra sirva, imádkozva.

Azután felkelt, kivett imakönyvből egy szalaggal átkötött hajfűrtöt s oda adta nekem: „Alice emléke tovább is él önnél... emlékezzen reá... s felejtse el engem —“ A hangja elcsuklott, nem tudott szólni többet.

Másnap a kis tavat gyászba öltözött emberek állták körül; egy kis sírt ástak a partján, a fölött énekeltek azt a szívzaggató halotti éneket:

„Hald meg lélek!

Mert néked beszélék — — —“

Aztán ott hagyták kedvezve tavával; beszélgethet vele csillagfényes nyári éjszakákon s holdsugaras téli éjeken. Azóta pusztán elhagyatva áll a kis tó. A márványköves új sírt, a csónakokat beeste a hó, az orgonabokrokat megverte a vihar: nem örül ott, nem nevet ott többet soha senki.

tartozik. Néhány kérdést intéztek a választók a főispán urhoz, a ki tehetség szerint csak még jobban blamirozta magát azon nagyszerű kijelentésével, hogy fizethetünk még több adót is, hisz 67 óta gazdagabb lett az ország.

Elismeri, hogy Isztimér néppárti község, mindazáltal kedves kötelességének ismeri a választókat közelebről megismerni. Bár csak mindenütt így ismerne meg. Érdekes a megjegyzésre, hogy a jókatholikus főispán a bevonulás alatt a templom előtt megemelte szépen a kalapját, míg a kudarcz után ezt tenni elfelejtette.

Érdekes az is, hogy néhány választó, midőn mellettök a főispán elhajtott elkiáltották, hogy éljen — a főispán hozzányul a kalapjához — s midőn folytatják — Szentiványi Károly — visszacsuszattja kalapját és a mellette ülő főszolgabíróval megfenyegettetti a választókat. Mintha e jelentéktelen paposkának már élni sem volna szabad.

Ebéd után, melyet a jegyzőnél fogyasztottak el, a kivonulás a legnagyobb csendben minden éljenzés nélkül ment végbe. Pardon! A bänderiumi lovas-suhancok közül voltak többen a kik folyton csak azt kiabálták éljen a zsidó-párt! Nagyon jellemző.

Felemlítésre méltó, hogy Kuti községben az asszonyok kövel hajigálták meg a voksokért kolduló urakat. Hogy mire való volt a kirendelt csendőrség Isztimérrre, szeretnánk tudni az illetékes tényezőktől. Legérdekesebb, hogy a tovakocsikázást Balinka felé a zsandárok zárták be a kormánypart lobogóval feldisziisett kocsin. Eljen a néppárt!

Ettyek, okt. 20.

Folyó hó 20-án d. e. tartotta Lits Gyula a vaáli kerület 48-as jelöltje Sósuton programbeszédét, — kinek a szolgabíróság előnyt adott Zimándy Ignác néppárti jelölt fölött, — ki szintén aznap délelőtt szándékozott megtartani programbeszédét Sósuton és délután Ettyeken.

Lits Gyulának első szava is az volt, hogy felebaráti szeretet hiányával vádolta a sósuti plebánost, a miért a néppárt gyűléshelyén egy 400—500 méternyire ötle zene hangzott, hogy a néppártiakat összetarták (ők is várták t. i. jelöltjüket.) Egy vidéki káplán fölszólt a 48-as jelölthöz: „miért nem fogadta el nagyságos uram a kath. elveket, most magának muzsikálnának.“ Lits: „barátom, én is katolikus ember vagyok; mikor maga még meg se született, én már jó katolikus ember voltam.“ A káplán: „vannak ám nagyságodnál vénebb pogányok is.“ E kis incidens után kezdte szólni a néppártot programbeszéd-képen. Hasonlóképen cselekedett délután Ettyeken is. Bántja persze Lits urat, hogy mind a községben s különösen Sósuton sok a néppárti érzelmi polgár és füle hallatára éljenzették Zimándy Ignácot.

Legyen azonban nyugodt a t. képviselő jelölt ur, hisz az egész kerület zsidaja és jegyzője pártján van, a mi 48-as kormánypartú liberál érzelmeinek elég bizonyítéka. (k.)

Pázmánd, okt. 23.

Szerdán, azaz 21-én örvendetes hír járta be az egész községet, hogy a kerület végre annyi fátározás után néppárti képviselőjelöltet fog kapni Bonitz Ferenc személyében. Gróf Esterházy maga hozta meg a kellemei hírt. Még az nap pártszervezőkedő gyűlés tartott Rác Endre csákvári plebános elnöklete alatt. Egy-kettőnek kivételével az egész község néppártinak vallotta magát.

Csütörtökön délután megérkezett Meszlényi Lajos, a kerület Kossuth partívá vedlett képviselőjelöltje (Csákváron Kossuth és Madarász ajánlólevelével dicsekedett). Éljent is kapott számszerint egyet. Vézró szívvel monodta, hogy Pázmánd megveredett az ő számára. Programbeszédje nagyon rövid volt s gyakori közbeszólások zavarták: A 67-es alap ellen tud küzdeni, — szólt egy gazdaember — s a polgári házasság ellen nem? — Őt évig nem ismert bennünket, most kellenék újra? — szólt a másik stb. — Hatalmas „Éljen a néppárt!“ végezte be az amurgy is rövid beszédét, a melyen a jelölt ur annyira eskesere-

dett, hogy rögtön leszáll a pódiumról s este a borocska mellett igyekezett meghajlítani azokat, a kik másként be nem vették az igét.

Bonizot ünneppélyesen készülnek fogadni a község néppárti választói.

Budakesz, okt. 21.

Szerdán október hó 21-én tartotta Zimándy Ignác törökbalinti plebános a ráczkevei köpviselő kerület néppárti jelöltje Budakeszen programbeszédét. Nagy ünneppélyességgel, banderum és zeneszó mellett fogadták Budakeszpolgárai jelöltjüket, a ki beszédjét a község háza udvarán tartotta meg nagy közönség előtt. Beszédjével óriási hatást ért el, különösen szűni nem akart a zugó éljen, mikor az egyházpolitikáról beszélt. Az egész község néhány választó kivételével mind néppárti. Az a néhány választó, a ki nem néppárti az sem szavaz a kormányra, egyedül csak a jegyző.

A magyar nők tiltakozása.

Közel százezerre tehető azon lelkes és hithű katolikus hölgyeknek száma, a kik különböző fővárosi és vidéki lapok hasábjain fölemelték tiltakozó szavukat szent vallásunk, megváltásunk drága jelvényének a keresztnek meggyalázása ellen. Az egyháznak minden hü fia kell, hogy örömmel szemlélje ezt a fölbuzdulást, melynek alig van párja Magyarország történetében.

A mai napon a következők küldötték be tiltakozásukat:

Kolozsvár.

Valkó Jánosné, Markó Sándorné, Szigeti Mihályné, Lohinczy Józsefné, Csorba Károlyné, Szécs Ferenczné, Hoffmann Jolán, Antkó Józsefné, Veres Emma, Niski Józsefné, Bogdán Jánosné, Kelemen Mária, Jóna Giza, Kelemen Marcella, Nagy Jánosné, Dankó Istvánné, Benka Ottóné, Kisfalusi Sándorné, Kiss Sándorné, Kolozsvári Pálné, Erdődi Ferenczné, öz. Szabó Gusztávné sz. Souberth Gizella, Barabás Róza, Molnár Anna, Gábor Rebeka, Gábor Borbála, Gábor Ágnes, Terebesi Juliánna, Barabás Zsuzsa, Barabás Erzs, Barabás Juliánna, Lőrincz Mari, Lőrincz Juliánna, Lőrincz Rebeka, Varga Györgyné, Fodor Zsuzsanna, Kelemen Józsefné, Fodor Judit, Kelemen Józsefné szül. Deák Juli, Deák Lidi, Szécs Jánosné sz. Decsei Juli, Lőrincz Mózesné sz. Decsei Zsuzsa, Deák Samuné sz. Csiszér Kati, Pipás Jánosné, Bakó Borbála, Gagyi Mária, Gagyi Józsefné, Péter Mari, Pisztó Mátyásné, Péter Juli, Molnár Sándorné, Kovács Eszter, Horváth Rebi, Horváth Józsefné Acs Rebi, Acs Juli, öz. Marek Jánosné, Marek Adél, Marek Katalin, öz. Marek Istvánné, Bakos Józsefné, Szisz Jánosné, Domokos Jánosné, Gábor Józsefné sz. Sztás Juli, Molnár Györgyné, Molnár Klára, Molnár Anna, Molnár Pálné sz. Fancsali Róza, Horváth Jánosné Máté Kati, Pap Lászlóné Sipos Anna, Burchard Agostonné, Forai Istvánné, Nemes Jánosné, Cseht Gyuláné, Gál Jánosné, Kassai Lajosné, Szávolszki Berta, Dulp Lujza, Dulp Rózsa, Rigó Lajosné, Szerváczius Erzs, Rác Erzs, Rác Mariska, Gergely Erzsébet, Blemér Gyuláné, Kremen Miksáné, György Jánosné, Csiki Mariska, Jánosi Lászlóné, Szávolszky Józsefné, Benedek Jánosné, Balázs Erzsébet, Péter Jánosné Péter Teréz, Fekete Jánosné, Papp Lujza, Péter Ferenczné, Szkriván Hermanné, Ferkes Lajosné, Bagosy K. Istvánné, Kremiczky Józsefné, Szentgyörgyi Irma, Patoky Ágnes, Szerváczius Lőrinczné, Hadnagy Pálné.

HIREK.

József Agost főherczeg új villája. József Agost főherczeg, — mint Fiuméből jelentik — a Fiume közelében levő Cantidában megvette a Miramar-villát. A főherczeg december elején költözik be új villájába.

A katolikusok szaporodnak. A kik ellenséget látnak a katolikusokban. azok megdöbbenve panaszoják fel, hogy a művelt ország-

gokban sokkal nagyobb arányban szaporodnak a katolikusok, mint a többi vallásbeliek. Egy kimutatás forog most közkézen, mely szerint a jelen században 1801-től kezdve 1890-ig Németország, Svájc, Angol. és Skótország, Hollandia, Egyesült-Államok és Oroszország kath. lakossága 9 millióról 48 millióra szaporodott fel. Mintha csak meg akarná a Gondviselés szegényíteni e növekedéssel azokat, kik a katolikusok elnyomatásán és kiirtásán táradoznak.

— Antiszabaddkőműves kőműves. Hogy a szabaddkőművesek ellen tölébredt már az alsóbb osztályban is az ellenszenv, bizonyítja az alább következő eset, a mely a minap Colmárban történt. Az egyik ottani szállóban, a mely ismert gyülekező helye a szabaddkőműveseknek, az egyik szoba fala repedezni kezdett, mire a szállótulajdonos elküldött egy kőművesért, hogy jöjjön a falat kireperálni. A kőműves azonban megtagadta a szolgálatot a következő szavak kíséretében: — Nem teszem semmi értért sem, mert nem akarok olyan helyre belépni, a hol az ördöggel cimborálnak.

— Egy kormánypárti főkortés szökése.

A hirhét nyitrai képviselőválasztásnál Stein Ferenc vegyeskereskedő volt a kormány teljes hatalmu főkortése. Ő szerepelt az utczán, mint rendező, országos képviselőnek, tisztas embe-embereknek ő tagadta a szabad járás-kelést s végre ő fogatta el és csukatta le Borbás László lédeczi káplánt is. — A kormánypárt a most bekövetkező választásnál is hasonló szerepet szánt Stein Ferencnek, a kit azonban némi kis baleset ért, mert több váltóhamisítás elkövetése és mintegy százezer frtnyi adósság hátrahagyása után megszökött Nyitra városból a mi miatt szörnyű nagy most a nyitrai kormánypárt szomorúsága.

Levelezők figyelmébe. A postaiszolgálatoság már több ízben felkérte a közönséget, hogy budapesti leveleire az utca nevének és házszámának kivül, a kerület számát is írja rá, melyben az illető utca van. A fölhívást eddig sohasem fogadták meg s ezért most újból ismétli kérését a közönség érdekében.

Kitüntetett székesfejevári. A millenniumi baromfi-kiállítás zsűrije tegnap tette közre a díjazását. A zsűri 5. millenniumi éremmel tüntette ki H e g y i János székesfejevári lakost a kitünő baromfi tenyésztéséért.

Köszönet nyilvánítás. Azon igen tisztelt résztvevőknek, kik Isteben boldogult kedves és feledhetetlen leányunk Vaimár Ilona vég-tisztességén megjelent, a drága halott ravatalára koszorút helyezni szivesek voltak, egy a szfejevári kereskedelmi beteg ápoló egylete minden egyes megjelent tagjának, kik a gyászszertartásban segítettek, végül kik a földalmainkban osztova részvét soraikkal; megkerestek fogadták legmelyebb hálaik és köszönetünket. Vaimár Ferenc és családja.

Vesztett macska megharapta. Mányon — mint levelezők írja — Tóth Gábor paraszt fiút egy veszett macska megmarta. A fiu tegnap a marás következtében viziszonyi tünetek közt meghalt.

Kenyéradóját fenyegette. László István napszámos, gazdáját, Zsigrai Sándor helybeli tűzifakereskedőt, életveszélyes fenyegetésekkel ijesztette, csak azért, mivel nem tetszett neki gazdájának néhány parancsa. A rendőrség a hűre tette az időre a fenyegetőt, míg a bíróság le nem számol vele.

Nincsen szénkéng. Székesfejevár polgármesterével közli a belügyminiszter, hogy csak pár nap múlva lesz szénkéng, mivel a zalathnai főbányahivatal nem tud oly nagy mérvben előállítani szénkénget, hogy a nagy megrendeléseknek megfelelően, azért külföldről lett nagyobb mennyiségű szénkéng megrendelve.

Veszedelem utazás. Kanizsa közelében tegnap a soproni posta kocsis kisiklott. Egyik első osztályú kupében két huszártisztült Frank építőmester fia. A vonat legnagyobb sebességgel rohogott Sooron felé, a mikor a két tiszt egyszerre rettenetes recsegést hallott. Felugrottak az ülésről és aggodalommal várták

a veszedelmes helyzet további fejlődését. A kúvetkező pillanatban a kupé padlója izonyu recsegéssel ketté tört, a tisztet portelből borította el és a nagy nyíláson keresztül kődarabok repültek a kocsiba. A tisztet kereszték a vészféket de nem találták. A vonat rohogott s a helyzet mind veszedelmesebb lett. A kupé fala lehajlott és elvált a tetőtől és maguk az ülésiek is rettenetes módon rojogtak, úgy, hogy minden pillanatban összetörhettek. Az utasok már csaknem kiestek a kocsiból, a mikor végre egy kalauz észrevette a szörnyű helyzetet és megállította a vonatot. A vizsgálat azután kiderítette, hogy egy kerék megrepedt külője kitért, belefürödött a pályatestbe, és a földet, köveket a yaggonra zártta, a melynek feneké a lövegek ereje alatt összetört.

Térzene. A székesfejevári hcnvéd-ezred zenekara ma délután fél 4 órakor a Zichy ligetben térténét adott. melynek műsora a következő volt. 1. Rákóczy Induló. Strauss J. — 2. Fáklyatánc. Polonaise. Meyerbeer G. — 3. Magyar vigjáték. Nyitány. Kéler Béla. — 4. Művészi élet. Keringő. Strauss J. — 5. Lucia di Samnurmor. Szeptet. Donizetti G. — 6. A tizenhetekek. Induló. Rosner J.

Az észmérő. Mindenki hallott már a híres, nürnbergi tölcseérről, a melylyel a tanítók a tudományt a tanítványok fejébe önthetik. A pedagógusok között méltán nagy irgységet kelthetett ennek a jeles tölcseérnek a feltalálója s nem csoda, ha akad olyan, a ki tul akarja licizálni őt. Ez a becsvágó ember már élet-jelt is adott magáról és pedig Lomrozo hazájában, a napfényes Itáliában. Egy olasz újság a legkomolyabban hirdeti, hogy Rosso tanár, egy eddig ismeretlen physiológus csodolatos készüléket talált fel, melyet bizonyára sietve fognak megszerezni a pedagógusok. A készülék ugyanis egy észmérő. Rossó állítása szerint pontosan meg lehet határozni ezzel az agy vérkeringését, a melyből azután ki lehet számitani szintén ilyen pontossággal, hogy az egyes tantárgyak megtanulására milyen képességgel bír valaki. Ennél eredetibb találmány csakugyan nem képzelhető el, A fantasztikus hírt világáig reptő olasz újság azonban elfelejtette megjegyezni, hogy Rosso tanár jól tenné, ha először magán próbálná ki az észmérőjét. Vagy talán attól tart, hogy nagyon keveset mutatna s inkább a világot szeretné részesíteni ebben a szerencsében.

Kürözés. A székesfejevári törvény-szék elrendelte országos köröztetését Kovács Mária szakácsnénak lopás büntette miatt. Fel-találás esetén a székesfejevári törvénytiszkekhez kísérendő be.

Egyházi szerek, zászlók, miseruhák, keresztutzi- és oltárképek, csillárok, kegytárgyak, képek és könyvek beszerzésére ajánkozik Szűts és társa, a bibornokérséki és Magyarország herczegprimásának udvari szállítóit. — Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca.

A kortesvilágból.

Az „Alkotmány"-ban a következő érdekes és a nép hangulatát nagyon is jellemző esetet olvassuk:

Nem kell pénz! Bobron, Magyarországon em leg-nagyobb választókerületében csak a vigan lengő néppárti zászlók erdejéről lehet ráismerni, hogy a választások előtt állunk. Különb minden csendes, a korsmak a szok-tal is üresebbek, részeg embert lámpással sem lehet találni. Ünnepies a hangulat az összes községekben. Morgalmasabb képet csak akkor nyerne a községek, ha közöttük kedvelt jelöltjük megjelenik. Embereleméket óta első lesz ez a választás, hogy a különben oly turbulens választókerület egy akaratall sorakozik Zmeskáll Zoltán személyében egy és ugyanazon jelölt körül. De azért senki se higgye, mutha Bánfynak és korteseinek közönhetnék nyugalmukat; megtörtént Bobron is minden, talán még több, mint egybűt, volt ott is hivatalos preszó, óriási megv-eztetési kísérlet s egyéb igéret; de az öntudatos, büszke választók egy pillanattal sem haboztak állhatatosságukban, visszaptantant lelkükön minden korrupcionális kísérlet.

Hogy többet ne említsünk, a közel hatszáz szavazattal bíró (Apponyi Albert prof jól ismeri) Jablonka községet mult csütörtök-n a különben lovagias trazenai főszolgabíró a templom iskola közelében glédába állítván, nekik hivatalos minőségben tizezer forintot ígért, ha Zmeskáll Zoltántól elpártolnának választói. S bár erre a meglepő ajánlatra a Zmeskáll-féle zászlókkal felvonult választók egy hatalmas „Ejjen Zmeskáll"-jal felelték, a főszolgabíró nekik három napi megmondolási időt engedett. Vasárnap tett le

a határidő s íme kivétel nélkül az összes választók imét ugyanegyen a helyen, élükön derék birájjal megjelenvén s utóbbi a záros ápot szavazás alá bocsajtván — e g y j u d á s e m a k a d t és az eredmény írásban a főzolgabíróval közöltetett.

Ehhez egészen hasonló eset fordult elő Chyzenán és Pekolnikon, mely községeknek szintén szabad ég alatt egészen feszteleül igértetett egyenkint három-három ezer forint. Miután pedig a liberálisoknak így sem tömeges, sem egyenkénti megvesztegetés által abszolúte semmitsem tudtak elérni kiküldettek az állami és megyei ásatóvások kik minden szemérem mellőzésével szintén százak előtt a négy éven át betöltött marhavásárok azonnali megnyitását helyezték kilátásba azon feltételt alatt, ha Lipthay miniszteri tanácsos fia választatik meg képviselőnek.

Akadtt ugyan elvételre néhány magáról megfellebbezett ember, kik egyenként százakat fogadtak el, de egy sem, ki a Judáspénzt néhány óra mulva ismét vissza nem adta volna.

* Csizmadiaát fogott. Mulatságos jelenet történt minap egyik választókérletben, a kormánypárti jelölt programbeszédé alatt. Az egyik kortes beszédébe belecsúszott egy vastagnyakú, hajthatatlan ellenzéki polgár. Ez dühbe hozta a szónokot s odaszólt az atyafinak:

— Jöjjön hát keimé ide beszélni!

— Már én la — szólt meg önérzettel a választó. — Nekem van becsületem oszmadia mesterégen; de az urat csak ezért tartja és fizeti a kormány, hogy beszéljen.

* Éltetik jobb ügyhöz méltó buzgósággal Tóth Aladárt a székesfejevári szabadalvú párt jelöltjét a kormánypárti tanyán, mikor egyszer csak megjelenik az éljenzők között maga a képviselő jelölt. Egyszerre néma csönd lesz, hogy a megújuló frenetikus éljenzés annál jobb hatással legyen egy idő óta bukcomorsóiban eszenvedő jelölt urra. Tóth Aladár szemében felcsillamlik a reményesség sugara, egy jól eső gondolat cikázik át nyomott kedélyén, hogy „még sem állhatok oly rosszul az ő ügye, a mint bizalmasai azt már nyitlan is rebesgetik”. A mint a megújuló éljenzésnek vége lett, megragadja az alkalmat szólni kezd: Uraim! T. polgártársak! (Eljenzés). Meghat a lelkesedés, a mellyel csekélységemet körül veszik. (Eljen). De ez a lelkesedés ne legyen szalma tűzhöz hasonló, hanem szilárd, mely különösen a választási urnánál nyerjen kifejezést. (Eljenzés). Abban a biztos reményben bucsuzom önököt, hogy nem lesz közöttük egy sem, ki másra adná szavazatát, mint csekélységemre. (Színi nem akar éljenzés). A tömegből előlép ekkor egy polgár, ki egyik kezében boros kancsót, másikban libacombot szorongat és ószinte nyíltsággal valja be, miszerint ő is társai örömmel szavazának a nagyságos urra, de ők nem tehetnek róla, hogy sem neki sem a többinek nincs szavazati joga.

* A választások küszöbén. A vasuti indóházban két fiatal ügyvéd találkozik:

— Hová mégé pajtás?

— Vidékre.

— Képviselőjelöltnek?

— Nem. Korcsamárosnak.

* Székesfejevár korzó közönségét csütörtökön este nagy meglepetés érte, heillett volna ez cirikus mutatóványoknak is, elannyira, hogy a színelőadást bátran becsúszhatték volna! Egy kicsit korai volt ez cirikus csinadratta, kár volt el nem halasztani a Dömötör vásárig, a mikor is igen halás publikumot nyert volna.

B. Fiáth Miklós leköszönendő főispán és megbukandó képviselőjelölt tartotta bevonnulását az ós város falai közé, megtért (?) kortes utárat, hallgatósága elkísérte haza mely fogadott kisberekéből, béresgazdákból és néhány fehér cselédből állott.

Nagy hatastra számíthattak, hogy így felkocmadzagzott bandériummal siettek báványozott jelöltjük után. De ott a felsőregióknak, akarom mondani a felsővárosban lelohasztották a kiforrott murci által inspirált lelkesedést. Eljen br. Fiáth Miklós szóra hullott a közörség a diez-bandérium felé, elannyira, hogy eljen kiáltást kanász imádság váltotta fel.

Háiba még ott setéségben botorkálnak, és sehogysem tudnak hinni a gombóc-, has- és liberálispart jóakarátában! No iszen a tatarhad fel is nyáresálja őket a szerencsésen bevégzett bukás után.

No hanem hát azt gondolták, hogy a belváros nem áll ilyen sötétencékből, lassan jöttek a magyar király hotel elé; várták a hatást, de itt sem jártak nagyobb szerencsével. A pékiasok pupuskaikat levegőbe hajigálva, trombitáikat fujva, abczug átvölésével fordadták a hadjáratot, — parton — bandériumot. „Stüled a hajo” volt a közönség észrevétele s volt néhány liberális, ki máris könynyeket morzsolt szét szeméiben. Öröm, vagy szomorúság konyei valának-e? nem nézhet em meg g resóvel!

Harangszóra elszedtek a bandérium tagjai, ki a „Magyar Király”-ba, ki a Katicos és Kálozi oz inni a meg nem lövendő medve bőrére. Amint a fáma kisasszony mondta, egy választót annyira meghatott a jelölt ur beszédje, hogy belső érzélmét a nap, illetve lámpavilágra hozta, nem kis meglepetésére a jelenlétnek.

Igy megy ez tovább és tovább a bukások számos és megszámozhatatlan sorozatáig!

* Tegnap délelőtt egy R. nevezetű palotavárosi Kalocsay párti polgárnak a felső városban lévő dolga, a mint a vásártéren halad egy előtte ismeretlen új honpolgár így szólítja meg: „Hallja maga R. ur, akarcja egy jó gescheft, tudja mit, buzson be maga a Kalocsay zászló és tűzzön ki Tóth Aladár, kapja maga 60 florintot, én nem kérek több procent mint 10 florint.” — Jól van, felelé R. ur, itt van elégül egy ötös — és erre R. oylan hatalmas nyaklevelet adott az új honpolgárnak, hogy az eszméletlen állapotban könyvtelt szemekkel így kiáltott fel: „Abczug Tóth Aladár! Eljen Kalocsay Ohlán!

Közgazdaság.

A kis emberek mizériái és a választások.

(K. Ö.) A választások küszöbén jó lesz röviden rekapitulálni azokat a mizériákat, melyeket a magát szabaclvűnek mondó szatóc-s gazdasági politika zudított a nemzet nagy zömére, az u. n. kis emberekre. Ezzel kettős célt akarunk szolgálni. Leszállítani a maga igazi értékére azon közgazdasági politikát, melynek működése mindennek mondható, csak nemzeti tevékenységnek nem, mivel a nemzet legvitálisabb érdekeire fordított legkevesebb figyelmet és felvilágosítani a nemzet nagy zömét, a kizsáldta s kisiparos-osztályokat azokról a vesztélyekről, melyekbe a liberális gazdasági politika döntötte.

Három dolog van, a mi a kizsáldta s kisiparos-osztályok boldogulásának útjában áll. Az adórendszer, a mezőgazdasági s kisipari termékek értékesítésének nehézsége, illetőleg azon gazdasági politikának hiánya, mely a mezőgazdasági s ipari cikkeknek oly módon biztosítana értékesítést, mely a mezőgazdának s kisiparosnak biztosítaná az előállítási költségeket s a tisztességes polgári hasznót, s végre a mezőgazdasági s ipari hitelügy rendezetlensége.

Az adórendszerre vonatkozólag, már nem egy ízben hoztuk fel, hogy a kezelés egyszerűsítendő, mindenki által könnyen ellenőrizhető legyen. A kereskedő, a nagyiparos értelmiségénél fogva könnyen utját állhatja az adóközégek egyoldalú eljárásának, mely az államérdeket tartja egyedül respektálandó tényezőnek. A mezőgazda s kisiparos sem a kivetést nem tudja ellenőrizni, sem az esetleges felszólalást düllore vinni. Az a tényező pedig, mely hivatalánál fogva a mezőgazda s kisiparosnak segítségére kellene, hogy legyen, a közszégi jegyző, az sok esetben lelketlenebb az adó-kivetőbizottságok összes tagjainál. Nem-hogy a községbeliek érdekeit védené meg a finanszpolitika egyoldalúságával szemben, sőt ellenkezőleg, hogy liberális érdemeket szerezzon, még segít felszórfolni a mezőgazda s kisiparos túlmagas adóját.

Követeljük a mezőgazda s kisiparos adójának leszállítását. Erre törekszik Európa minden állama. Ami a mezőgazda adóját illeti, a 25 százalékos földadó már csak azon szempontból is mérsékelendő, mivel kataszteri tiszta jövedelem a 11—12 frtos buzaárak szerint lett kiszámítva. Ma 6 frton adjuk el buzákat, az adó pedig ugyanaz, mint a 12 frtos buza idejében, sőt folyton emelkedik. Az egyenes adó arányában vetik a mezőgazda nyakába a pótdók több nemeit, a községi adót, a fogyasztási adót stb. Ez igazságtalan eljárás. A kisiparos pedig fizeti a 10 százalékos kereseti adót, mikor mindenki látja kisiparos osztályunk szánalmat gerjesztő tengődését. A pénz meghozza minden körülmények között a maga hasznát. Azért a tőkebirtokosok hozzájárulása a közterhek viseléséhez mégis csekélység a mezőgazda s kisiparos adózáshoz képest.

Értékesítés dolgában pedig igazán ázsiai állapotok uralkodnak nálunk. A me-

zőgazdasági termékek méltányos értékesítését megakadályozza a tisztességtelen spekuláció, a közvetítés. Mi haszna van pl. most a kizsáldának az árak emelkedéséből, mikor már nincs mit eladni. Adópolitika, spekuláció, uszora mind hozzájárul, hogy kizsáldántak azonnal aratás után szipolyozzák ki. Kisipari termékeink méltányos értékesítését megakadályozza a gyáripár tisztességtelen versenye, melyet gazdasági politikánk tőle telhető módon elősegít.

A mezőgazdasági s ipari hitelügyről most csak annyit akarunk megjegyezni, hogy igazán szégyenére válik minden civilizált államnak, melyben az uszora s ennek képét magára öltő pénzintézetek e téren produkálnak. A földbirtok eladósulása s a kisiparos-osztály pusztulása kézzel foghatólag bizonyítja a hitelügy rendezetlenségéből származó kapitális bajokat.

A választások küszöbén jól fontolgassuk meg a mezőgazda s kisiparos, hogy mily végzettségűvé vált rájuk nézve a liberális gazdasági politika. Rajtuk áll ezen gyökeresen változtatni. A néppárt gazdasági politikájában benne találják mindazt, ami rajtuk segíteni képes.

* A világ bortermelése. A föld ösztermelését a bordeauxi kiállítás alkalmával kiadott hivatalos jelentés szerint, 130 millió hektoliterre becsülik, tehát néhány millió hektoliterrel többre, mint az előző években. Érdekes hogy erre a többtermelésre a fioxera adott akot, a mennyiben a régi szőlőültetvények létesítsen. A szőlőtermelő országok között első helyen áll Franciaország, azután Olasz és Spanyolország míg Ausztria-Magyarország csak a negyedik helyet foglalja el.

SZERKESZTOI ÜZENETEK.

Balaton. Sajnáljuk, hogy beklüdtött tudósítását nem használhattuk föl. Részen azért, mivel egy kicsit későn érkezett, részben mivel a megyén kívül eső választási mozgalmakkal csak akkor foglalkozunk, ha azok rendkívüli fontossággal bírnak. — Küldje be az Alkotmányhoz ott szivesen fogják látni.

Battonya. A fentebbi üzenet szőlő „Egy választó-nek is, csak még azt tesszük hozzá, hogy mások sziveskedjék mint tudósító nevéit is velünk közölni, mivel névtelen tudósításokat nem közölhetünk.

Perkátá. A sipka szorosban minden csendes! **Egy előfizető.** Kérdésközödsére most csak annyit felelünk, hogy a választások után leköszöljük névszerint, kik szavaztak Kalocsyra és kik Tóth Aladár, valamint azokat is, akik szavazástól tartottak. És ebből biztos következtetést vonhat le magának.

Bodaik. Lapunk zártakor kaptuk és így legnagyobb sajnálatunkra kimaradt.

A székesfejevári hetivásár.

Piaczi árak. — Okt. 24-én	
Buza	7—7.20
Rozs	6—6.20
Zab	5.20—5.30
Tengeri	4.30—4.40
Árpa	4.80—6.—

Sirkoszoruk

olcsó aron kaphatók

Eckstein Józsefnél,

varrógép, látszer, diszmiaruk- és gyermekjátékok kereskedésében.

Székesfejevárott.

VASUTI UJ MENETREND.

— Érvényes 1896. okt. 1-től. —

Budapest—Székesfejevárvár—N.-Kanizsa.

Indul	érkezik	Indul	érkezik
Gyorsv.: 7:00 reg.	8:30 d.e.	8:40 d.e.	11:45 d.e.
Szem.v.: 7:10 reg.	9:16 d.e.	9:26 d.e.	1:39 d.u.
Vegy.v.: 2:25 d.u.	4:27 d.u.	4:33 d.u.	8:55 este
Vegy.v.: 5:25 d.u.	7:39 este	—	—
Gyorsv.: 7:45 este	9:11 este	9:18 este	12:10 éjjel
Szem.v.: 9:25 este	11:33 este	11:43 este	3:52 éjjel

N.-Kanizsa—Székesfejevárvár—Budapest.

Indul	érkezik	Indul	érkezik
Szem.v.: 12:15 éjjel	4:16 reg.	4:24 reg.	6:29 d.e.
Vegy.v.: —	—	6:15 reg.	8:25 d.e.
Gyorsv.: 5:47 reg.	8:39 reg.	8:49 reg.	10:10 d.e.
Vegy.v.: 10:00 d.e.	2:10 d.u.	2:35 d.u.	4:31 d.u.
Szem.v.: 2:00 d.u.	6:00 d.u.	6:08 este	8:12 este
Gyorsv.: 5:06 d.u.	8:00 este	8:15 este	9:40 este

Sz.-Fejervár—Veszprém. Veszprém.—Sz.-Fejervár.

Indul	érkezik	Indul	érkezik
Szem.v.: 5:20 d.e.	8:03 d.e.	4:19 reg.	6:— d.e.
" " 9:34 d.e.	10:52 d.e.	7:08 reg.	8:34 d.e.
" " 1:— d.u.	2:33 d.u.	4:43 d.u.	5:53 d.u.
" " 9:27 este	11:— este	9:11 este	11:09 este

Székesfejevárvár—Komárom-Ujszöny.

Indul: d. e. 10:—	Vegyes v. Érkezik: d. u. 2:46
este 9:32	Személy v. éjjel 12:41

Komárom-Ujszöny—Székesfejevárvár.

Indul: regg. 3:41	Vegyesv. Érkezik: d. e. 8:22
d. e. 11:27	Személyv. d. u. 2:26

Székesfejevárvár—Adony-Szabolcs.

Indul: regg. 4:19	Vegyesv. Érkezik: regg. 5:57
d. u. 2:30	Vegyesv. d. u. 3:47

Adony-Szabolcs—Székesfejevárvár.

Indul: regg. 6:37	Vegyesv. Érkezik: regg. 7:54
este 6:—	Vegyesv. este 7:22

MEGRENDELHETŐ!

Gróf Zichy Aladár ur Vajta és sár-szentmihályi (102 kat. hold) immunis homokszőlőtelepéről és gyümölcsfaiskólájából közel négy millió sima és gyökeres európai és amerikai szőlővessző és 80,000 3—4 éves gyümölcsfa a következő fajokban:

Muscát Alexandrine, Chasselas blanc, Chasselas rouge, sima ezre 10 frt, gyökeres 15 frt. Madein, Mézes fehér, Fehér burgundi, sima ezre 6 frt, gyökeres 10 frt. — Olasz Rizling, Zöld silváni, Kövi dinka, Hárslevelű (Ezerjő), Szlankamenka, Merló, Kadarka, Oportó, Zierfandli, sima ezre 5 frt, gyökeres 9 frt. — Fenti fajokból néhány ezer fa, jól összeforrt, Ripária portálisa oltott oltvány is eladó 120—130 frt ezrenként.

Ripária portális, sima, I. rendű 15 frt. II. rendű 8 frt.

Alma és körte, magastörzsű, névvel ellátva, drbonként 35 kr, százányok 32 frt, ezrenként 300 frt. Papirhjú 4 éves diófák, drbonként 50 kr, százányok 45 frt. Ószibarack-szemések 1—2 éves, 25 krtól 30 krtig.

Maclura Aurentiaca, egy éves, legszebb élősvényt ad, ezre 10 frt.

Egy éves alma- és körtemagonczok, ezre 7 frt. — Keserű-mandula, 1 éves, ezre 10 frt.

A szőlővesszők 50—55 cmtr hosszúak, illetésre elkészítve, peronospora-mentesek, fajtiszták, a miért felelősséget vállalunk.

A fenti árakban a csomagolás és vasúthoz szállítás is befigyaltatik. — A szállítás a megrendelések sorrendjében fog eszközöltetni. — Az összes ár a szállításkor utánvételeztetik, akár ősz, akár tavasszal történjék az.

Kívánatra a vesszők átteleltetnek s csak tavasszal szállítanak, hogy ez által minden panaszuk eleje vételessék. — Nagyobb megrendelésnél kedvezmény adatik.

Megrendelések:

Gróf ZICHY ALADÁR ur szállásate címére: Vajta (Fejérmegye,) kéretnek, hol bővebb felvilágosítás is nyerhető.

Elsőrangú egyenruházati és hadfelszerelési intézet.

Egyenruháink

a tökéletesség legmagasabb fokán állanak

Katonaság, csendőrség, rendőrség, pénzügy-
őrség, erdészeti, vasuti, posta- és távirada hiva-
talmokok részére a legjobb beszerzési forrás.

Részletes árjegyzékkel és szakbavágó felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.
Kérjük minden kéréssel bizalommal hozzánk fordulni, készséggel adunk
kimerítő és felvilágosító választ.

Czím: **BLUM SÁNDOR és TÁRSA**

Váci-utca 12. szám, Budapest.

Diszmagyar ruhákra
külön osztály.

Telefon 1359. sz.

Cseresnye- és meggyfa-csemeték nagymérvbeni eladása.

Eladásra szánt készlet cseresnyéből **80,000** drb., meggyből **50,000** drb.

Cseresnyefa-csemeték árai: a 100—200—240 centiméter magas ihajtással bíró, gazdag gyökérű, életős, 1—2 éves csemeték árja (azok erőssége szerint) 20 krtól 40 krtig.
Meggyfa-csemeték árai: az 1—2—3—4 éves, gazdag gyökérű, igen szép felhűdésű, élet-
ős csemeték árja (azok erőssége szerint) 20 krtól 50 krtig.

Nagybani árak	100 drb	40 kros csemete	1 vagy több fajban	38 forint.	100-an kint.
250	40	" " " " " "	" " " " " "	36	"
500	40	" " " " " "	" " " " " "	34	"
1000	40	" " " " " "	" " " " " "	32	"
5000	40	" " " " " "	" " " " " "	30	"

Ag—1 éves, igen erős meggyfa-csemeték 100-a 48 frt. 250 drb vételénél 45 frt, 500 drb vételénél 44 frt.

Igen nagy készlet van a következő cseresnye-fajokból: Germesdorfi nagy, Nagy fekete ropogós, Kuvai majus cseresnye, Badacsonyi őriás, Ferenec császár ropogós, Dönnissen sárga ropogós, Heideblum őriás, Dr. Entz fekete, Schneider kései ropogós, Coburgi korai fekete, Glueker őriás, Büttner kései ropogós, Mezel ropogós, Remenchen ropogós, Heintze korai cseresnyéje, Korpani fekete ropogós, Mückebergi nagy, Dismoldi fűszeres, Jaboulay ropogós, Hollandi hervosított, Kanisai fekete, Esperen ropogós stb. stb.

Igen nagy készlet van a következő meggy-fajokból: Kőrösi meggy (Spanyol meggy), Óriási apató, stb., stb.

A fenti cseresnye és meggyfajokon kívül adnak ki körte, alma, silva, őzi és kajszin példányokban, még pedig gazdag fajválaszték mellett. A csemeték tisztán homok talajon nevelkedett természetiek, egészségesek, hosszú életűek és igen olcsók is. Adatik ki fentiekben kívül 1—2—3—4 éves vadonéz is, körteből, almából, doucinból, paradicsom-alma, birs, besztzerai silva, duranczai silva, Prunus Myrobalana, Saint Joullen, kököny, mandula, sárga barack, cseresnye, fekete meggy, szajmeggy és eperből, melyeknek árai erősség (vastagság szerint) 1000-kint 5.85 frt-ot 19.80 frtra emelkednek.

AZ UNGHVÁRY LÁSZLÓ-FÉLE CZEGLÉDI

gyümölcsfa-iskola ma már 140 hold területtel. Van benne 1,100,000 nemcs és 15,000,000 vadonéz csemete s így az ma már, mint tisztán gyümölcsfa-iskola a föld kerékország legnagyobb telepeként számít, hogy a telepet (száz évvel való számítás) arról kint látsa el; nemkülönben a sok évig mind befogadott. Külföld ez év őszén és a következő év tavaszán 4000 drt anyafái. Tény-nyug a mező-kovácsok, valamint kúmgóti kiserületi telepe a czege tulajdonára ment át. A czege, mint életképes vállalat, Keckeménen is létezik egy nagyobb szabású, 449 holdas gyümölcsfa-iskolát. Stb., stb.

Tessék árjegyzéket kérni!

Cseresnye- és meggyfa-csemeték nagymérvbeni eladása.

Nyomatott Számmr Imrénél, Székesfejevárott.